

Враховуючи це, головними завданнями їх діяльності є пошук нових інноваційних форм реалізації концепції «Community Policing», яка являє собою поліцейську діяльність, орієнтовану на задоволення потреб громади. Безумовним є те, що для реалізації цього напрямку поліцейської діяльності доцільно вивчати та запроваджувати позитивний досвід зарубіжних країн, які протягом багатьох років активно впроваджують стратегію діяльності поліції, яка передбачає активну взаємодію поліцейських з місцевим населенням.

*Лавренко А.І.,
спеціаліст відділу правового забезпечення юридичного управління
виконавчого комітету Криворізької міської ради*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ

Практичний розвиток правоохоронної діяльності неможливий без ефективної системи взаємодії між суб'єктами публічної влади та громади - процесу їх взаємовпливу та взаємодоповнення. Для досягнення мети правопорядку в Україні постійно діють інститути співпраці органів державної влади та місцевого самоврядування безпосередньо із громадськістю [1, с. 13]. Тому, основною метою статті є розкриття й систематизація окремих форм співпраці та взаємодії названих суб'єктів.

Теоретичним аспектом дослідження сутності такої філософської категорії як «взаємодія» задавалися багато вчених. Наприклад, Ю.С. Назар у своїх працях визначив її як таку, що тісно пов'язана із поняттям «взаємозв'язку» і розглядається як одна з форм останнього [2, с. 9-11]. На нашу ж думку, правова взаємодія може бути окреслена як особливий вид соціальної комунікації - взаємний обмін суб'єктів юридично значущою діяльністю та (або) її результатами; вона є обов'язковою ознакою, притаманною всім різновидам правоохоронної діяльності. Від так, пропонуємо визначити поняття форм взаємодії Національної поліції України як конкретної, регламентованої чинним законодавством діяльності поліції, направленої на досягнення загального із іншими суб'єктами корисного результату, шляхом реалізації своїх повноважень.

Положення Закону України «Про Національну поліцію» визначають обов'язкову тісну співпрацю із органами влади населенням та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства [3]. Звертаємо увагу, що одним із суб'єктів таких правовідносин завжди є орган публічної влади. Це означає, що основним у нормативному закріпленні форм такої взаємодії є принцип правової визначеності, так як а органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [4].

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлює обов'язок органів місцевого самоврядування сприяти діяльності органів Національної поліції [5]. У цьому аспекті можемо виокремити щонайменше дві групи форм взаємозв'язків між названими суб'єктами.

Перша група пов'язана із проявами зустрічного нагляду та контролю, з метою недопущення зловживання повноваженнями [6, с. 167]. Прикладами можуть бути: «звітування» (заслуховування місцевими радами інформації про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території від керівників органів Національної поліції [4]), участь у формуванні апаратів органів (погодження щодо призначення на посаду поліцейського від органу місцевого самоврядування [5, 7]); відкриті зустрічі керівників органів поліції з представниками органів місцевого самоврядування; прийняти «резольюцій недовіри» [5].

Друга група охоплює форми взаємодії, пов'язані із вчиненням спільних дій, пов'язаних із підтриманням законності і правопорядку, охороною прав та свобод громадян [8 с. 111]. Кодексом України про адміністративні правопорушення визначено спільне вжиття заходів органами виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо запобігання адміністративним правопорушенням [9]. Низка положень Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та Кримінального процесуального кодексу України визначає право поліції у рамках здійснення слідчих розшукових дій отримувати від перших інформацію, документи, тощо [10, 11].

Законом України «Про Національну поліцію України» передбачено планування службової діяльності поліції із урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад [3]. Населення ж, в свою чергу, виявляє активне бажання брати участь у роботі поліції. Старший поліцейський радник при Генеральному секретаріаті ОБСЄ Кевін Карті пропонує розуміти це явище як взаємне співробітництво поліції і громади для більш ефективної протидії злочинності, страху перед злочинами, фізичній чи моральній шкоді і розпаду добросусідських взаємин з метою поліпшення якості життя для всіх [1, с. 39]. Назване поняття називають англійським терміном «Community Policing» (CoP) (громадська поліцейська діяльність) - постійна взаємодія поліції з населенням, де наявна спільна відповідальність; система комунікацій; проведення тематичних зустрічей; впровадження інноваційних технологій [12, с. 53]. Основною метою спільних дій є задоволення потреб населення та покращення ефективності діяльності правоохоронних органів [13, с. 62]. Відповідно до інформації щодо виконання Міністерством внутрішніх справ України Програми Кабінету Міністрів України, в різній місцевості із цього питання наразі проводиться цілий перелік «пілотних» заходів [14].

Окрему слід розглянути питання діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону (далі –

громадські формування), що створюються для безпосередньої участі громадян в охороні громадського порядку й сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, їх посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань [15, с. 70]. Такі існують не лише у формі громадських об'єднань, а й як спеціалізовані загони (групи) сприяння поліції. Закон розрізняє, що координацію діяльності громадських формувань здійснюють органи місцевого самоврядування, а їх оперативну діяльність організовують, спрямовують і контролюють органи поліції [16].

Наприкінці слід зазначити, що ефективність взаємодії органів Національної поліції України із органами місцевого самоврядування та громадськістю на пряму залежить від досконалості та повноти чинного законодавства в цій сфері [17, с. 185]. Серед актуальних проблем, що потребують вирішення на законодавчому на практичному рівні є:

- удосконалення правового регулювання конкретних форм співпраці між суб'єктами;
- оновлення методів визначення ефективності результатів дій;
- доступність участі зацікавлених осіб у конкретних формах взаємодії.

Список використаних джерел

1. «Руководство по демократическим основам полицейской деятельности» - 2002. - 2 издание Вена, ОБСЕ, отдел стратегических вопросов полицейской деятельности – 81с.
2. Назар Ю.С., «Взаємодія органів внутрішніх справ із місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у профілактиці адміністративних правопорушень» // Монографія – Львівський державний інститут внутрішніх справ – 2012 – 160 с.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 року № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. ст. 379.
4. Конституція України. Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996, № 30, ст. 141.
5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. 1997, № 24, ст.170.
6. Крищенко А. Є., «Взаємодія органів Національної поліції з іншими суб'єктами у сфері забезпечення публічної безпеки» // Науковий вісник публічного та приватного права – 2017. – № 4 – С.164-170.
7. Положення про Національну поліцію від 28.10.2015, № 877: Постанова Кабінету Міністрів України. Урядовий кур'єр. 2015. № 207.
8. Коваленко А. В., «Окремі аспекти взаємодії поліції з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськістю у сфері протидії злочинності» // Прикарпатський юридичний вісник - 2016.- Випуск 6(15) – с.110-113.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07 грудня 1984 року № 8073-X. Відомості Верховної Ради України. 1984, додаток до № 51, ст.1122.
10. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992, N 22, ст.303.

11. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88.
12. Процьких О. Ю., «Інформаційна взаємодія Національної поліції України з органами публічної влади та громадськістю» // Право і безпека – 2015.- № 4 (59) – С.50-55.
13. Рамазанова У.В., «Головні напрями взаємодії громадських організацій з Національною поліцією України» // Науковий вісник Херсонського державного університету – 2016 – №1. т. 3. – С.61-64.
14. Електронне джерело «План роботи з виконання Програми Кабінету Міністрів України» // посилання: <http://program.kmu.gov.ua/organization/2>.
15. Лялюк О.Ю., «Деякі питання взаємовідносин органів та посадових осіб місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ, прокуратури, Служби безпеки, судовими органами та органами юстиції» // Державне будівництво та місцеве самоврядування – 2016. – Випуск 31 – С.61-74.
16. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III. Відомості Верховної Ради України. 2000, N 40, ст.338).
17. Ковалів М.В., «Форми взаємодії органів внутрішніх справ і громадськості у сфері охорони громадського порядку» // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ -2011. – №2 – с.179-187.

Лисенко В.С.,

*викладач правознавчих дисциплін Криворізького державного
комерційно-економічного технікуму,*

*аспірант 3-го року навчання кафедри історії України та правознавства ДВНЗ
«Криворізький державний педагогічний університет»*

РЕФОРМУВАННЯ ПОЛІЦІЇ В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА У ПОСТСОЦІАЛІСТИЧНИЙ ПЕРІОД

Польща, як й Україна та багато інших країн колишнього соцтабору, була змушена провести реформування органів, які відповідають за безпеку громадян. Це був один із логічних викликів на тлі демократичних перетворень кінця 1980-х та початку 1990-х років минулого століття. Саме тому однією з ключових реформ у Польщі були зміни в структурі Міністерства внутрішніх справ (МВС).

Система МВС у Польщі увійшла в період змін зі створеною ще 1944-го року громадською міліцією. За весь період свого функціонування, ця служба не без підстав асоціювалася з репресивним апаратом держави та нагляду. З іншого боку, вона реально могла похвалитися певними успіхами в боротьбі зі злочинністю [1].

Перетворення структури польського МВС набрало обертів після 1989 року. Тоді суспільна довіра до міліції була на надзвичайно низькому рівні, що було зумовлено передусім репресивними методами роботи та повним підпорядкуванням політичному керівництву держави. Міліція була постійно залучена до боротьби з опозиційним рухом «Солідарність» та будь-якими проявами низового спротиву. У протистоянні з незалежними та підпільними організаціями громадська міліція «відзначилась» низкою